

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 13. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 413 (alm. del) efter ønske fra Peter Skaarup (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 413:

Vil ministeren oplyse, om de danske myndigheder nu forhindres i at strafforfølge gerningsmanden efter frifindelsen i Irak pga. beskyttelse imod dobbelt strafforfølgelse, jf. artiklen "Frikendt for Paludan-trusler ved irakisk domstol" på ekstrabladet.dk den 11. april 2021? Vil ministeren derudover redegøre for om dødstrusler, våbenbesiddelse og placering af en håndgranat rettet imod en lovligt anmeldt demonstration af en dansk folketingskandidat udgør en handlemåde, der er til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, og om ministeren kan inddrage den irakiske dobbeltstatsborgers danske indfødsret?

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Justitsministeriet, der har oplyst følgende:

"Justitsministeriet er tilbageholdende med at udtale sig om den konkrete sag, som der henvises til i spørgsmålet.

Justitsministeriet kan dog generelt oplyse, at der inden for strafferetten gælder et internationalt anerkendt princip om, at det samme forhold ikke må retsforfølges to gange (ne bis in idem). Princippet er i dansk ret fastsat i straffelovens §§ 10 a og 10 b.

Efter straffelovens § 10 a, stk. 1, kan en person, over for hvem der uden for den danske stat er afsagt en straffedom, ikke retsforfølges her i landet for den samme handling, når dette er udelukket ifølge Danmarks internationale forpligtelser om anerkendelse af straffedommes retskraft.

Som eksempel på sådanne internationale forpligtelser kan nævnes konventionen om straffedommes internationale retsvirkninger af 28.

10. maj 2021

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2021 - 6901
Akt-id 1594279

maj 1970, der omfatter enhver endelig afgørelse truffet af en kriminalret i en kontraherende stat efter en forfølgning i strafferetsplejens former, og konventionen om overførsel af retsforfølgning i straffesager af 15. maj 1972, der omfatter enhver straf eller anden foranstaltning, der pålægges for en lovovertrædelse. Endvidere kan nævnes tilfælde, hvor forpligtelsen følger af en folkeretlig sædvane.

I de tilfælde, hvor Danmarks internationale forpligtelser ikke hindrer dobbelt retsforfølgning, følger det af straffelovens § 10 a, stk. 2, at en person ikke kan retsforfølges her i landet for den samme handling, hvis 1) vedkommende ved en udenlandsk straffedom er endeligt frifundet, 2) den idømte sanktion er fuldbyrdet, er under fuldbyrdelse eller er bortfaldet efter domslandets lovgivning, eller 3) personen er fundet skyldig, uden at der er fastsat nogen sanktion.

Forbuddet mod dobbelt strafforfølgning i straffelovens § 10 a, stk. 2, er dog ikke undtagelsesfrit.

Medmindre retsforfølgningen i udlandet er sket efter anmodning fra den danske anklagemyndighed, gælder forbuddet således ikke, når den udenlandske straffedom vedrører handlinger, der a) anses for foretaget i den danske stat i medfør af straffelovens §§ 9 eller 9 a om grænseoverskridende virkninger, eller b) er omfattet af straffelovens § 7, stk. 1, nr. 2 (dvs. handlingen vedrører seksuel udnyttelse af børn, menneskehandel, kvindelig omskæring eller er rettet imod nogen, der på gerningstidspunktet har tilknytning til Danmark) eller § 8, nr. 1 eller 2 (dvs. handlingen krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning, offentlige myndigheder, en embedspligt mod staten eller krænker interesser, hvis retsbeskyttelse i den danske stat forudsætter en særlig tilknytning til denne), jf. straffelovens § 10 a, stk. 3, nr. 1, og stk. 4.

Forbuddet gælder endvidere ikke, når retsforfølgning i Danmark finder sted i medfør af retsplejelovens § 985 a om Den Særlige Klagerets kompetence til at tillade genoptagelse for dansk domstol af en ellers retskraftig udenlandsk afgørelse, hvorved tiltalte er frifundet, jf. straffelovens § 10 a, stk. 3, nr. 2.

Endelig gælder forbuddet ikke, jf. straffelovens § 10 a, stk. 3, nr. 3, når anerkendelse af den udenlandske straffedom ville være åbenbart uforenelig med danske retsprincipper, f.eks. hvis en udenlandsk straffesag er gennemført på skrømt for at afskære andre landes retsforfølgning.

Det hører i sidste ende under domstolene at tage stilling til, om der kan ske retsforfølgning i Danmark, når der er afsagt straffedom for samme handling i udlandet, og om handlingen er omfattet af en dansk strafbestemmelse.

I det omfang, straffelovens § 10 a ikke hindrer dobbelt retsforfølgning, følger det af straffelovens § 10 b, at den sanktion, der pålægges her i landet, skal nedsættes, i det omfang den udenlandske sanktion er fuldbyrdet.”

2. Jeg kan i tillæg hertil oplyse, at jeg ikke kan udtale mig om den konkrete sag.

Jeg kan dog generelt oplyse, at der efter gældende ret er mulighed for frakendelse af dansk indfødsret ved dom i tilfælde, hvor en person dømmes for overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 (landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.).

Regeringen tog i 2019 desuden initiativ til en lovændring, hvorved det blev muligt administrativt at tage statsborgerskabet fra personer med dobbelt statsborgerskab, der har udvist en handlemåde til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, hvis dette ikke fører til statsløshed. 11 personer har siden fået frataget deres statsborgerskab administrativt.

Regeringen har den 4. maj 2021 fremsat lovforslag om, at personer, som dømmes for visse typer af alvorlig bandekriminalitet, der er til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, ved dom kan frakendes deres danske indfødsret, medmindre de derved bliver statsløse.

Regeringen har hertil sammen med Venstre, Konservative og Liberal Alliance den 20. april 2021 indgået en ny indfødsrets aftale.

Der er i den nye indfødsrets aftale bl.a. enighed om, at det skal undersøges, om der er et videre råderum inden for Danmarks internationale forpligtelser til at udvide muligheden for frakendelse af statsborgerskab til også at omfatte andre former for kriminalitet, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Der er tillige enighed mellem aftaleparterne om, at det skal undersøges, om der er mulighed for at stramme reglerne for frakendelse ved en ændring af formuleringen i indfødsretslovens § 8 A og § 8 B, stk. 1-3 fra ”kan” til ”skal”, således at der fremadrettet skal ske frakendelse efter indfødsretslovens § 8A og § 8 B, stk. 1-3, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det er aftalt, at regeringen inddrager aftaleparterne i undersøgelserne og udmøntningen heraf, idet aftaleparterne er enige om at eventuelle muligheder for – inden for Danmarks internationale forpligtelser – at udvide adgangen for frakendelse af statsborgerskab bør udnyttes fuldt ud, således at det sikres, at der sker frakendelse i videst muligt omfang.

Mattias Tesfaye

/

Christina Fløystrup